

Pressemeddelelse

Luxembourg, den 23. maj 2022

Sortlistning underudnyttet i beskyttelsen af EU-midler mod svig

Ifølge en ny beretning fra Den Europæiske Revisionsret anvendes sortlistning ikke effektivt til at forhindre, at EU-midler udbetales til enkeltpersoner, virksomheder eller offentlige organisationer, der er involveret i ulovlige handlinger såsom svig og korrupsion. Europa-Kommissionen har kun sortlistet meget få navne på grund af svagheder i ordningerne for identificering af dem, der bør udelukkes fra at ansøge om EU-midler. Desuden er medlemsstaterne ikke som sådan forpligtet til oprette systemer til sortlistning på trods af, at de gennemfører størstedelen af EU's udgifter, og de har forskellige tilgange til at beskytte EU's finansielle interesser. Dette kludetæppe af udelukkelsesordninger underminerer sortlistningens samlede effektivitet og resulterer i uensartet beskyttelse af EU-budgettet i Europa.

Sortlistning - eller udelukkelse - er et centralt værktøj, som regeringer og internationale organisationer anvender for at beskytte deres finanser. Siden 2016 har Kommissionen drevet et system for tidlig opdagelse og udelukkelse (EDES). Det er det eneste udelukkelsessystem på EU-plan og har til formål at gøre de ansvarlige for godkendelsen af de udgifter, som Kommissionen forvalter direkte eller sammen med partnere, opmærksomme på risikable modparter. EDES anvendes ikke på områder såsom landbrug og samhørighed, som er under delt forvaltning mellem Kommissionen og medlemsstaterne og tegner sig for størstedelen af EU's udgifter.

"Sortlistning kan bidrage til at sikre, at EU-midler ikke havner i de forkerte hænder, men den anvendes ikke effektivt, fordi vi har et kludetæppe af forskellige tilgange til udelukkelse på EU- og medlemsstatsniveau," siger Helga Berger, det medlem af Revisionsretten, der er ansvarligt for revisionen. *"Desuden er relevante data enten ikke tilgængelige, eller også anvendes de ikke ved udarbejdelsen af EU's sortliste, hvilket underminerer dens nytte og afskrækkende virkning. Et system er kun så godt som de oplysninger, der indlæses i det",* tilføjer hun.

Revisorerne konstaterede, at EDES har solide beslutningsprocedurer og omfatter en bred vifte af situationer, hvor modparter bør sortlistes. Men af de 448 modparter, der var opført på EU's sortliste ved udgangen af 2020, var alle på nær 18 udelukket på grund af konkurs - og vil derfor sandsynligvis ikke ansøge om EU-midler igen - og kun to var udelukket på grund af svig og korrupsion. Revisorerne siger, at det lave antal sortlistninger skyldes mangler i ordningerne for identificering af modparter i udelukkelsessituationer. Navnlig er ansvaret for udelukkelse fragmenteret i Kommissionen. Kommissionens tjenestegrene oplever herudover juridiske og tekniske vanskeligheder med at få adgang til medlemsstaternes data, f.eks. via

Formålet med denne pressemeddelelse er at gengive hovedbudskaberne i Den Europæiske Revisionsrets særberetning. Beretningen i sin helhed kan fås på eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

virksomhedsregistre eller strafferegistre, som de ofte er nødt til at forlade sig på, fordi der ikke findes registre, der dækker hele EU. Men selv når der foreligger relevante data på EU-plan, f.eks. vedrørende efterforskninger af svig, bliver de ikke altid anvendt, eller er de ikke altid anvendelige. Hertil kommer, at Kommissionen forlader sig for meget på, hvad tilskudsansøgere og tjenesteydere erklærer: Hvis de erklærer, at de ikke befinder sig i en udelukkelsessituation, accepterer Kommissionen blot deres erklæringer uden at undersøge dem nærmere. Revisorerne mener, at dette mindsker sandsynligheden for at identificere, om en modpart befinder sig i en udelukkelsessituation, inden en aftale undertegnes, og at det strider mod hovedformålet med at indføre en forebyggelsesbaseret model.

I forbindelse med Kommissionens indirekte gennemførelse af EU-udgifter rapporterede gennemførelsespartnerne kun om få modparter, som befandt sig i udelukkelsessituationer, og årsagerne hertil var som oftest de samme som ved direkte forvaltning. For så vidt angår områderne under delt forvaltning med medlemsstaterne, siger revisorerne, at de retlige forpligtelser vedrørende udelukkelse på nuværende tidspunkt er et kludetæppe, hvilket ikke er et effektivt grundlag for at anvende udelukkelse til at beskytte EU-budgettet. Der findes heller ikke en udelukkelsesmekanisme på EU-plan, og den manglende konsekvens i medlemsstaterne betyder, at modparter i lignende situationer vil blive behandlet forskelligt. Revisorerne anbefaler, at EDES udvides til også at omfatte midler, der forvaltes af medlemsstaterne, og at datterselskaber og reelle ejere inkluderes blandt de modparter, som kan udelukkes. De anbefaler også, at der gøres bedre brug af data og digitale værktøjer.

Baggrundsoplysninger

Europa-Kommissionen og dens partnere og medlemsstaternes myndigheder skal i henhold til EU-retten beskytte EU-budgettet mod svig og uregelmæssigheder. Sortlistning hjælper organisationer til at undgå at indgå finansielle aftaler med upålidelige modparter, som ansøger om tilskud eller aftaler. Kommissionen forvalter en fjerdedel af EU's udgifter alene eller sammen med partnere såsom Den Europæiske Investeringsbank og de resterende tre fjerdedele med medlemsstaterne. I 2020 udbetalte EU ca. 150 milliarder euro under finansielle aftaler til landbrugere, forskere, erhvervsdrivende foretagender, NGO'er og andre. EU udelukker meget få modparter sammenlignet med den amerikanske forbundsregering og Verdensbanken. Ingen af de lande, vi undersøgte i forbindelse med denne revision (Estland, Italien, Polen og Portugal), havde etableret et fuldt udbygget udelukkelsessystem for EU-midler.

Særberetning nr. 11/2022 "Beskyttelse af EU-budgettet - Bedre anvendelse af sortlistning er nødvendig" kan fås på Revisionsrettens websted (eca.europa.eu). Revisionsanbefalingerne skal hjælpe EU-lovgiverne med det igangværende arbejde med at ajourføre de finansielle regler.

Pressekontakt

Revisionsrettens pressekontor: press@eca.europa.eu

- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu - M: (+352) 621 552 224
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu - M: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - M: (+352) 691 553 547